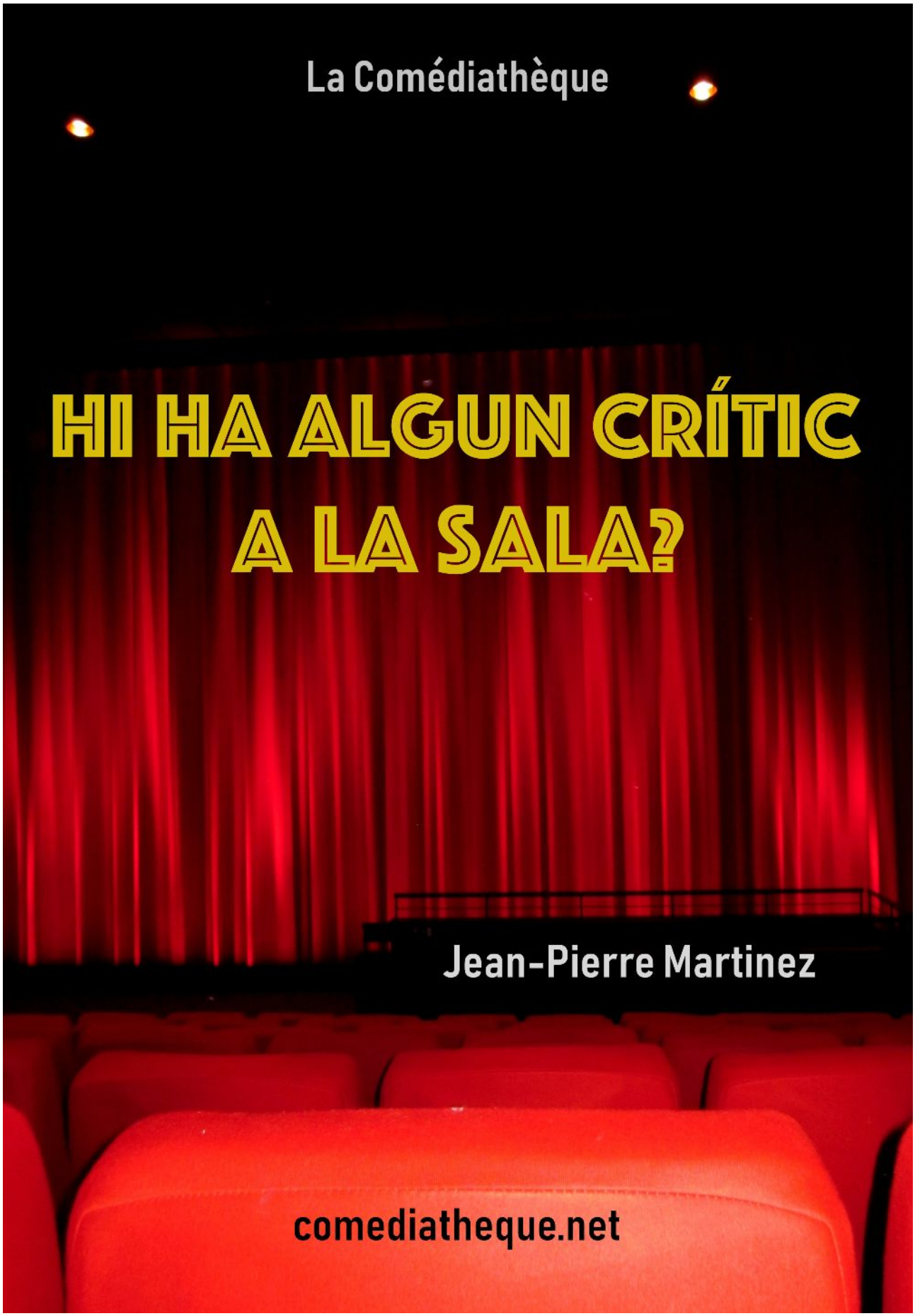
La Comédiathèque
HI HA ALGUN CRÍTIC A LA SALA?
Jean-Pierre Martinez
comediatheque.net

**Aquest text es pot llegir i descarregar gratuïtament.
Qualsevol representació pública, professional o amateur, encara que sigui gratuïta, requereix una autorització prèvia i el pagament dels drets d'autor corresponents. Sol·licitar autorització:
https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/**

Hi ha algun crític a la sala?

Jean-Pierre Martinez

Traducció i adaptació de l'autor

Per al Fred i el Sam, participar per primera vegada al Festival d'Avinyó és un somni que per fi es fa realitat. Però a Avinyó els somnis de vegades es converteixen en malsons. Just després de l'estrena, una crítica demolidora dissuadeix el públic d'anar a veure un espectacle que ja havia començat amb mal peu. A punt de naufragar, aquests dos fracassats entranyables optaran, corrent tots els riscos, per una solució ben radical... Un homenatge a tots els actors que viuen a l'ombra i busquen una mica de llum, i un elogi del fracàs quan la passió el fa sublim...

Personatges

Sam: actor (o actriu)

Fred: actor (o actriu)

Dany: crític de teatre (home o dona)

Max: cap de premsa (home o dona)

En aquesta versió, Fred, Sam i Dany són homes i Max és una dona, però tots els papers poden ser interpretats indistintament per homes o dones sense canvis significatius en els diàlegs.

© La Comédiathèque

Escena 1

L'escenari és buit, tret de dues cadires. Se senten les trompetes que anuncien el començament d'una representació al pati d'honor del Palau dels Papes d'Avinyó. Entra Sam, seguit de Fred. Sam duu una síndria a la mà. Cadascun es deixa caure en una cadira.

Sam – No puc més... I pensar que el festival no comença fins demà...

Fred – La veritat és que fa calor.

Sam – Calor? Estem a 45 graus a l'ombra!

Fred – Els negacionistes del canvi climàtic, els hauríem d'enviar a repartir fullets per Avinyó...

Sam treu una ampolla d'aigua i beu. Després la passa a Fred.

Sam – I per què ho han de fer al juliol?

Fred – Segurament perquè la gent està de vacances.

Sam – Sí, doncs per a nosaltres no seran pas vacances.

Fred – Te'n recordes? L'any passat, al juliol, fèiem un curs de vela a la Bretanya.

Sam – I després diran que els artistes que cobrem l'atur entre contractes som uns mantinguts.

Fred *(Al públic)* – Proveu-ho vosaltres... Us cedim el nostre lloc...

Sam – Ja veureu si la vida d'artista són unes vacances.

Fred – Va, proveu d'encolomar un fullet a gent que ja en té les butxaques plenes...

Sam – O de penjar un cartell al peu d'un baixant que ja és ple de cartells fins al tercer pis...

Fred – Un baixant on tots els gossos d'Avinyó s'han pixat durant tot l'any.

Sam – Quan no hi han vomitat els borratxos del barri a la nit.

Fred – Va! Proveu-ho un parell de dies. Ja veureu què és la vida d'artista.

Sam – No, és que s'ha de ser ben masoquista.

Fred – Sí...

Una pausa. Tots dos somriuen d'orella a orella.

Sam – Però feia tant de temps que hi somiàvem...

Fred – És genial. Encara em costa de creure. El Festival d'Avinyó...

Sam – Fins ara només hi havíem vingut com a espectadors. Tinc la sensació d'haver passat a l'altra banda del mirall.

Fred – Esperem que no sigui un miratge... Com t'ha anat, repartint fullets?

Sam – Genial! Un paio m'ha demanat si li podia donar invitacions per a l'estrena.

Fred – I què li has dit?

Sam – Que si venia amb la nòvia, li podíem fer un dos per un: una entrada pagada i una de regal.

Fred – Molt bé.

Sam – El problema és que no tenia nòvia...

Fred – I doncs?

Sam – Li he donat una invitació.

Fred – D'acord...

Sam – D'alguna manera hem d'engegar el boca-orella.

Fred – És clar...

Sam – I a tu, com t'ha anat amb els cartells?

Fred – L'amo d'un bar que també ven tabac m'ha demanat dues invitacions per deixar-me posar un cartell a l'aparador.

Sam – I què?

Fred – Li he dit que se n'anés a la merda.

Sam – Ah, sí, també està bé.

Fred – És increïble: gràcies a nosaltres multiplicarà per deu la facturació durant tot el festival, venent legalment productes altament cancerígens...

Sam – Però nosaltres hauríem d'actuar de franc...

Fred – Gairebé em venen ganes de deixar de fumar.

Sam – És el bar estanc de la cantonada?

Fred – Sí.

Sam – No m'estranya. A l'aparador anuncia que durant el festival un got d'aigua de l'aixeta costa un euro.

Fred – I els lavabos són només per als clients, és clar.

Sam – Bé, també hi ha comerciants simpàtics. El botiguer àrab m'ha agafat un bon grapat de fullets i m'ha regalat un meló.

Fred – Això no és un meló, és una síndria.

Sam – Ah, sí... Ja m'ho semblava. És gros, per ser un meló...

Fred – Va, creguem-hi.

Sam – Sí, però haurem d'aguantar el ritme...

Fred – Ja ho veuràs, quan comenci de debò, l'adrenalina ens farà aguantar. *(Una pausa)* Què dinem?

Sam – No ho sé... Síndria?

Fosc.

Escena 2

Entra Fred. Fa exercicis d'articulació.

Fred – Setze jutges d'un jutjat mengen fetge d'un penjat... Setze jutges d'un jutjat mengen fetge d'un penjat...

Entra Sam.

Sam – Si sis serres serren sis xiprers, sis-centes sis serres serren sis-cents sis xiprers... Si sis serres serren sis xiprers, sis-centes sis serres serren sis-cents sis xiprers...

Fred – Què, ja hi som? És la gran nit?

Sam – Estic mort de nervis. Tu no?

Fred – L'estrena... L'hora de la veritat.

Sam – Li agradarà al públic això que hem trigat més d'un any a preparar-li?

Fred – Una ovació dempeus o uns aplaudiments de compromís...

Sam – Quatre xiulets o tota mena de projectils?

Fred – Si almenys fossin tomàquets, podríem menjar alguna cosa més que síndria...

Sam – A Avinyó només hi venen professors jubilats i burgesos progres de París. Segur que seran tomàquets ecològics.

Fred – Tens raó, s'ha de ser optimista.

Una pausa. Fred mira el mòbil.

Sam – Sí, però primer hi hauria d'haver algú a la sala... Com tenim les reserves?

Fred – De moment, la cosa està força tranquil·la.

Sam – Ja ho veig... O sigui que encara no tenim cap reserva.

Fred – Tret d'aquell paio a qui has donat una invitació... Però això és Avinyó, la gent no reserva! Es presenta directament al teatre.

Sam mira al seu voltant.

Sam – Al teatre... Si és que algú s'adona que això és un teatre. No sé com s'ho han fet per encabir-hi 49 butaques.

Fred – Per començar, suprimint els bastidors.

Sam – No és més gran que el kebab on vam menjar ahir. Què és, aquest local, la resta de l'any?

Fred – Un kebab. No ho has vist? El rètol és damunt la porta, al costat del del teatre.

Sam – D'acord... O sigui que ve d'aquí, aquesta olor...

Fred – La veritat és que costa de treure, la pudor de fregit...

Sam – En resum, podem dir que hem llogat un kebab per a nosaltres sols durant tres setmanes...

Fred – Sí...

Sam – I tot per la mòdica quantitat de...?

Fred – 12.000 euros.

Sam – 12.000 euros...

Fred – I els kebabs ni tan sols són gentilesa de la casa...

Sam – La màgia d'Avinyó...

Fred – Bé, també inclou l'allotjament que hi ha just a sobre.

Sam – I d'això en diuen allotjament! Una habitació minúscula sota teulada, sense aire condicionat... i amb la dutxa al replà.

Fred – Almenys hi ha vàter. Es veu que no és així a tot arreu...

Sam *(Mirant un dels fullets)* – «Tot o res?»... Crec que hem triat bé el títol del nostre espectacle... Hem invertit tots els estalvis per fer aquest festival. O ens servirà per fer el salt...

Fred – O ens estroncarà la carrera abans d'hora.

Sam – He fet números. Només per cobrir les despeses, hauríem d'omplir cada dia, de principi a fi.

Fred – I encara... Sort que nosaltres no cobrem cap catxet... Com a molt, ens prenem alguna pastilla d'amfetamina de tant en tant...

Sam – Sí, però també hi ha els cartells i els fullets.

Fred – Sense oblidar la cap de premsa...

Sam – Mira, justament aquí la tenim...

Escena 3

Entra Max, la cap de premsa. És una dona jovial, vestida d'una manera una mica excèntrica.

Max – Com va, nois?

Fred – Justament parlàvem de vostè.

Max – Ja no podeu passar sense mi?

Sam – Dèiem que era caríssima.

Max – Soc la cap de premsa més barata del mercat!

Fred – Malauradament, no necessàriament la millor.

Sam – Comptem amb vostè per omplir la sala, Max. Si no, ens arruïnarem...

Max – Això ja ho sabeu... A Avinyó no s'hi ha de venir per guanyar diners.

Fred – Ah, no?

Sam – Si almenys poguéssim evitar perdre'n...

Fred – I per què s'hi ve, exactament, a Avinyó?

Max – Ho heu de veure com una inversió! Heu d'atraure els programadors de teatre.

Sam – Programadors? I n'hi ha gaires que hagin anunciat que vindran?

Max – De moment, no. Però és el primer dia, ja vindran... Els carrers d'Avinyó són plens a vessar!

Sam – Sí, però hi ha més de 1.500 espectacles...

Max – També és veritat que el teatre no és gaire gran. Amb quinze espectadors ja teniu gairebé mitja sala!

Fred – Ara falta trobar aquests quinze espectadors...

Sam – Hem repartit fullets tot el dia i no tenim cap reserva...

Max – Bé, no teniu precisament les de guanyar...

Fred – Gràcies... Ens anima molt saber que la nostra cap de premsa creu en nosaltres.

Max – No ens enganyem... Heu escrit el text vosaltres mateixos, no sou actors coneguts, no actueu en un gran teatre...

Fred – Actuem en un kebab...

Max – Els mitjans no parlen de vosaltres...

Sam – Una mica per això vam contractar una cap de premsa, no?

Max – Evidentment... Però tampoc faig miracles...

Fred – Per aquest preu, hauríem pogut esperar algun miracle.

Max – I el tema de l'obra tampoc no és gaire comercial.

Sam – El tema? Ni tan sols sabia que la nostra obra tingués un tema.

Fred – I quin tema ven, ara mateix?

Max – I jo què sé. Els migrants. Les dones maltractades. El nazisme...

Sam – El nazisme és un tema d'actualitat?

Max – Hi ha temes que no passen mai de moda, sabeu? Si almenys fóssiu jueus o armenis...

Fred – Ho sento, soc grec per part de mare i italià per part d'un amic del meu pare...

Max – No, amb un espectacle com el vostre, l'única solució és que els actors siguin una mica coneguts. No heu sortit mai en una sèrie de televisió?

Sam – No...

Fred – Fa dos anys vaig fer un anunci per a una mútua de salut. Però només se'm veia d'esquena...

Sam – Vostè sap com s'ho fa un actor per fer-se famós?

Max – D'aquí a aquesta nit? Tret que mateu algú...

Fred – És veritat que escanyar la nostra cap de premsa la nit de l'estrena ens podria fer famosos...

Max – Us deixo treballar... Però va, cal ser positius! Encara podem esperar alguna sorpresa agradable...

Max surt.

Escena 4

Sam – Té raó, potser hauríem d'haver triat un text... escrit per algú que s'hi dediqui.

Fred – I pagar un 10% més de drets d'autor?

Sam – O un autor mort...

Fred – Però mort fa més de setanta anys. Si no, encara s'han de pagar drets als hereus.

Sam – Sí, no et falta raó... Ja paguem la sala, els cartells, la cap de premsa... Si a sobre hem de pagar un autor!

Fred – I per què no els actors, també?

Sona el mòbil de Sam i contesta.

Sam – Sí, mama... Sí, sí, tot va molt bé... Sí, ja tenim força reserves i... Sí, gràcies... Gràcies, sí... D'acord, t'haig de deixar, tinc una altra trucada... Sí, una altra reserva, segurament... Això mateix, fins després...

Es guarda el mòbil.

Fred – Ta mare...?

Sam – Ma mare... Ens ha deixat 10.000 euros, és normal que estigui una mica preocupada...

Fred – Li hauries d'haver repetit el que ens acaba de dir la cap de premsa: a Avinyó no s'hi ha de venir per guanyar diners...

Sam – És clar que trigarà a tornar a veure els seus 10.000 euros.

Fred mira el cartell del seu espectacle, titulat «Tot o res?», amb les seves fotografies.

Fred – No val gran cosa, aquest cartell...

Sam – No...

Fred – Potser hauríem d'haver contractat un dissenyador gràfic.

Sam – Saps quant costa, un dissenyador gràfic?

Fred – Sé quant ens costarà si ens fotem una patacada...

Sam – De tota manera, els cartells... Aquest matí el mestral s'ha endut tots els que havíem penjat durant la nit.

Fred – Així ens estalviarem la multa per haver-los penjat en llocs prohibits.

Sam – És ben curiós. Sense nosaltres no hi hauria festival. Som els únics que no guanyem diners. I ens tracten com si féssim nosa...

Fred – Sí... Com si contaminéssim... O fins i tot com si fóssim delinqüents...

Sam – Sobretot les companyies petites com la nostra, que no rebem cap subvenció.

Fred – I això que es venen vint vegades més entrades al festival OFF, l'independent, que al festival IN, l'oficial...

Sam – No serà gràcies a nosaltres, que no n'hem venut ni una, però bé...

Fred mira el mòbil.

Fred – Ah, ens acaba d'entrar una reserva...

Sam – Genial!

Fred – És el paio a qui has donat una invitació. Vol reservar una segona entrada.

Sam – S'ha trobat una nòvia?

Fred – No, però vindrà amb la seva àvia. Demana si hi ha descompte per a la gent gran...

Una pausa.

Fred – Em pregunto si hem fet bé d'invertir també en una cap de premsa, perquè de moment...

Sam – Amb la pasta que li donem...

Fred – Ens hauria sortit més a compte un cap de premsa mort fa més de setanta anys.

Una pausa. Fred consulta el mòbil, preocupat.

Sam – Què...?

Fred – No, res... És l'Alex...

Sam – Encara no ha arribat? Em vas dir que seria aquí per a l'estrena...

Fred – Sí...

Sam – Hi ha cap problema?

Fred – Es veu que li ha sorgit un imprevist d'última hora... Hauria d'arribar d'aquí a uns dies...

Escena 5

Torna la cap de premsa, amb un gran somriure als llavis.

Max – Ja us vaig dir que confiéssiu en mi! Una bona notícia: Daniel Fava vindrà a veure l'espectacle aquesta nit.

Sam – Daniel Fava?

Fred – Qui és?

Max – Fava! El crític del diari regional Provence Matin!

Sam – Genial...

Max – Però que no us n'adoneu? Tothom somia tenir una recomanació de Daniel Fava! Si li agrada l'espectacle i en fa un article, us pot llançar!

Sam – No, no, estem molt contents.

Fred – És que ens posa una mica de pressió. Haurem d'estar a l'altura...

Sam – I per començar, ens haurem de bellugar perquè el crític no estigui tot sol a la sala.

Fred – Tornarem a repartir fullets... i ens resignarem a donar invitacions.

Sam – No és una mica tard, per a això? Actuem d'aquí a dues hores...

Max – No us amoïneu. Potser tinc una solució...

Fred – Ah, sí?

Max – Puc fer venir un grup de trenta persones.

Sam – De debò?

Fred – Un grup de trenta?

Max – Un grup d'alumnes de formació professional que estudien un CAP de lampisteria en un institut d'Avinyó. Conec el director.

Sam – D'acord...

Max – Evidentment, els haureu de convidar.

Fred – Evidentment...

Max – I doncs? A qui heu de donar les gràcies?

Sam i Fred esbossen un somriure una mica forçat.

Fosc.

Escena 6

Sam i Fred entren eufòrics.

Sam – I doncs?

Fred – Ho hem fet bé, no?

Sam – Jo també ho crec.

Fred – Tret de les cinc rèpliques que t'has saltat al final.

Sam – Espera, que tu te n'has saltat una just abans...

Fred – Bé, ens n'hem sortit prou bé.

Sam – Segur que el públic no ha notat res.

Fred – Aquests petits accidents són l'encant del teatre en viu, no?

Sam – En tot cas, omplir la sala el dia de l'estrena sempre fa goig.

Fred – Encara que sigui amb invitacions...

Sam – Hem de reconèixer que aquesta vegada la nostra cap de premsa se n'ha sortit.

Fred – En canvi, el públic no ha reaccionat gaire, no?

Sam – Ni tan sols han aplaudit al final.

Fred – Sí, és curiós... I semblava que estaven contents.

Sam – Només feien anar les mans enlaire, així.

Fa el gest d'agitar les dues mans enlaire com si fossin titelles.

Fred – I el crític?

Sam – Ves a saber... Però jo diria que li ha agradat, no?

Fred – Era a primera fila. L'he vist prendre notes durant tot l'espectacle.

Sam – Sí, i això m'ha posat una mica nerviós... Tenia la sensació de tornar a fer l'oral del batxillerat francès... que, per cert, vaig suspendre.

Fred – Ha marxat de seguida després de la funció.

Sam – Segur que tenia un altre espectacle just després.

Escena 7

Entra Max.

Max – Hola, nois! Què? Tot rutlla?

Fred – Genial!

Sam – Daniel Fava li ha comentat alguna cosa de la nostra obra?

Max – Dany? Me l'acabo de trobar, precisament.

Fred – I doncs? Què li ha semblat l'espectacle?

Max – Tenia pressa i no hem pogut parlar gaire. Però ha dit que en faria un article ben aviat.

Sam – És clar que un article a Provence Matin ens ajudaria molt.

Fred – Si poguéssim penjar una recomanació de Daniel Fava a l'entrada del teatre...

Max – En tot cas, als joves els ha agradat molt.

Sam – Ah, sí? És curiós, perquè ningú no ha aplaudit al final...

Fred – Sí, només feien anar les mans per damunt del cap, així...

Torna a imitar el gest.

Max – Ah, no, és que aquesta és la seva manera d'aplaudir.

Sam – Ara els joves aplaudeixen així?

Max – Els alumnes sords, si més no.

Fred – Sords...?

Max – Sí. Eren alumnes sords.

Sam – Em pensava que era una classe de CAP de lampisteria.

Max – De lampisteria, sí... D'una escola especialitzada...

Fred – D'acord... O sigui que no han pescat res!

Max – I tant que sí! Saben llegir els llavis... Bé, quan no doneu l'esquena al públic, és clar...

Sam – Alumnes sords...

Fred – Just el que ens calia per engegar el boca-orella...

Sam – Genial...

Max – També s'ha de dir que no us ho heu posat fàcil. La franja de les onze de la nit és una mica complicada...

Fred – Era l'única que quedava lliure.

Sam – I era la més barata.

Max – Sí... Ves a saber per què...

Fred – D'altra banda, com que som els últims, no ens hem d'afanyar a recollir el decorat.

Max – El decorat? Si només hi ha dues cadires...

Sam – I sobretot podem dormir a l'escenari després de la funció... Fa tanta calor allà dalt...

Fred – Vostè té aire condicionat?

Max – Tinc una casa amb piscina en un poblet d'aquí a prop.

Sam – Ens hauríem d'haver fet caps de premsa en comptes d'actors.

Max – Però sou vosaltres els que esteu sota els focus, nois! És a vosaltres que aplaudeixen!

Fred – Sí, bé... Depèn del públic. A qui ha pensat portar avui per fer-nos la claca? Mancs?

Max – Un dia hauríeu d'escriure una obra sobre això. Aquesta segur que tindria èxit.

Sam – Sobre què?

Max – Les peripècies d'una petita companyia que ve a Avinyó per primera vegada amb un espectacle de merda.

Fred – Gràcies... Ens ho pensarem de cara a l'any que ve...

Max – Per això hi som.

Fred – I els programadors?

Max – Precisament n'hi ha un que vindrà aquesta nit.

Sam – Ah, sí? I qui és?

Max – És... el paio que porta la programació del casal rural catòlic de Saint-Léonard-des-Bois.

Fred – Saint-Léonard-des-Bois? On cau, això?

Max – A la Sarthe, a l'oest de França...

Sam – El casal rural catòlic de Saint-Léonard-des-Bois...

Fred – Genial...

Max – No, però és el primer. Una bona crítica de Daniel Fava hauria d'atreure altres programadors...

Fosc.

Escena 8

Fred és a l'escenari, mig adormit en una de les cadires. Entra Sam amb un diari a la mà. Fred es desvetlla.

Sam – He comprat el diari.

Fred – Ha sortit la crítica?

Sam – No he tingut temps de mirar-ho. He aprofitat la tornada per repartir fullets...

Seu a l'altra cadira i fulleja el diari.

Fred – I doncs?

Sam – No hi veig res... Ah, sí! És a la pàgina tres...

Fred – Genial!

Sam – La nostra primera crítica.

Fred – I què diu?

Sam *(Llegint)* – «Teatre en un kebab»... És el títol de l'article...

Fred – Té força gràcia.

Sam *(Llegint)* – «Una comèdia representada en un kebab: el concepte tenia tots els ingredients per seduir els incondicionals del festival OFF. Perquè també hi ha grans espectacles en sales ben petites. Malauradament, l'obra que vam veure ahir és al teatre el que el kebab és a la gastronomia francesa: insípida i indigesta alhora...»

Fred – I ja està...?

Sam continua llegint en silenci una estona i aixeca els ulls del diari.

Sam – Continua així unes quantes línies més, però crec que ja t'has fet una idea...

Fred – Sí...

Sam *(Llegint)* – Acaba així: «D'aquest espectacle una mica greixós se'n surt amb basques i amb la roba impregnada de pudor de fregit ranci...»

Sam i Fred estan destrossats.

Fred – El malparit...

Sam – El nostre espectacle es diu «Tot o res?». Crec que ara ja tenim la resposta...

Fred – Però espera, no llençarem la tovallola el primer dia. No és més que l'opinió d'un crític. Un fracassat que no ha creat mai res a la vida i que es complau a menystenir el que fan els altres...

Sam – Ho hem donat tot per venir a Avinyó. Fins i tot m'he venut la col·lecció de segells...

Fred – Almenys parlen de nosaltres al diari...

Sam – Un article així, me l'hauria ben estalviat.

Fred *(Rellegint l'article)* – «D'aquest espectacle una mica greixós se'n surt amb basques i amb la roba impregnada de pudor de fregit ranci...»

Sam – La veritat és que està prou ben escrit...

Fred – Si ja no teníem cap reserva, ara això acabarà d'espantar el públic!

Sam – Bé... I ara què fem?

Fred – Què vols que fem? Que comprem tots els exemplars de Provence Matin abans que la gent del festival pugui llegir aquesta crítica corrosiva?

Sam – De moment, intento resistir les ganes de tirar-me al Roine...

Fred – Jo més aviat tinc ganes d'escanyar el malparit que ho ha escrit.

Sam – Ja costa prou repartir fullets amb aquesta calorada. Ara sí que estem ben fregits...

Escena 9

Entra la cap de premsa, tan jovial com sempre.

Max – Com va, nois?

Fred – Ens pregunta com va...

Max – Què? Què passa?

Sam – No, no va gens bé.

Fred – Ha vist l'article de Fava al Var Matin?

Max – Provence Matin.

Sam – Sí, bé, el problema no és aquest, oi?

Max – Almenys parlen de vosaltres al diari! És el que volíeu, no?

Fred – És tot el que se li acut dir-nos?

Sam – O sigui que la paguem per això? Per tenir crítiques de merda?

Max – Ei, un moment, que encara no m'heu pagat, d'acord? La meva feina és aconseguir que vinguin periodistes, no pas garantir que les crítiques siguin bones...

Fred – Ja ho veig... Això entra a l'opció prèmium...

Sam – Comptàvem amb aquest article per fer venir gent. Amb un article així el primer dia, estem morts!

Max – Només és l'opinió d'un crític. Potser tindreu articles millors.

Fred – Ho creu de debò?

Max – I, sabeu?, a Avinyó també hi ha espectacles que omplen la sala tot i les males crítiques.

Sam – Ah, sí? Quins, per exemple?

Max – Ara mateix no se me n'acut cap, però... n'hi deu haver.

Fred – O sigui que vostè és cap de premsa i ens està explicant que les crítiques no serveixen per a res?

Max – Només és Provence Matin, sabeu?

Sam – Ah, sí? Perquè pensava fer venir algun crític de la revista cultural Télérama o del diari Le Figaro, potser?

Max – Francament... No estic segura que us fes cap favor...

Fred – Bé... I ara què fem?

Sam – Ahir deia que per fer-se famós n'hi havia prou d'assassinar algú. Em sembla que som nosaltres, els que han assassinat.

Fred – Sí... I a mi també em venen ganes de matar algú.

Sam – És clar que assassinar un crític ens podria donar una certa visibilitat.

Sona el mòbil de Fred i contesta.

Fred – Sí, Alex, com va...? Sí...? Ah, sí...?

Surt.

Escena 10

Max – El teu amic està una mica nerviós, no?

Sam – Ho hem apostat tot per aquest festival. I sembla que les coses tampoc no li van gaire bé amb la nòvia. O sigui que aquest article... és el cop de gràcia, ho entén?

Max – I què hi voleu fer...? De males crítiques, n'hi ha... N'hi haurà més...

Sam – Més? Vol dir... de més bones.

Max – O pitjors, ves a saber... En aquest ofici s'han de saber encaixar els cops...

Sam – El que ens agradaria és fer caixa, precisament... Perquè de moment la caixa està desesperadament buida.

Max – Va, segur que la cosa acabarà rutllant. La primera setmana, a Avinyó, sempre és una mica difícil.

Sam – Sí, i es veu que l'última setmana ja no queda ningú. I com que el festival només dura tres setmanes...

Max – Us queda una setmana entremig! Bé, disculpeu-me, però he de marxar... Precisament tinc una cita amb un periodista... Miraré de fer-lo venir demà, però ja sabeu que no sempre és fàcil. Durant el festival, la premsa va molt buscada...

Max surt.

Escena 11

Torna Fred, amb cara de pomes agres.

Sam – Com va?

Fred – L'Alex no vindrà...

Sam – No...?

Fred – De fet, m'acaba de deixar...

Sam – Ah, merda... Però per què?

Fred – Potser perquè no li ve de gust passar les vacances amb un fracassat com jo... i un amic seu. En una habitació de tres metres quadrats sense aire condicionat...

Sam – Ah, sí, quina putada... Sobretot perquè ens havia d'ajudar a repartir fullets...

Fred – El seu ex l'ha convidada a passar l'estiu a la vil·la dels seus pares, a Còrsega.

Sam – És clar... Costa de competir-hi...

Fred obre Provence Matin per la pàgina de la crítica.

Fred – Ho he sacrificat tot per venir a aquest festival. I aquest malparit ens assassina el primer dia.

Sam – Sí... Això també és una putada...

Fred llença el diari.

Fred – No ens deixarem trepitjar!

Sam – Què vols que fem?

Fred – Farem un cop d'efecte! Confies en mi?

Sam se'l mira, preocupat.

Fosc.

Escena 12

Sam i Fred porten màscares de teatre. En una cadira, lligat, emmordassat i amb els ulls embenats, hi ha Daniel Fava, el crític teatral. Sam es manté tranquil, però l'excitació de Fred anirà creixent.

Sam – Segrestar un periodista per una mala crítica... Potser és una mica exagerat, no?

Fred – Espera, que no és només una mala crítica: és un assassinat en tota regla!

Sam – Un assassinat...

Fred – Jo considero que és legítima defensa.

Sam – Sí...

Fred – Però que no te n'adones? Ja no teníem clar que poguéssim quadrar el pressupost ni omplint la sala durant tres setmanes. Amb una crítica així, segur que no vindrà ningú més!

Sam – Sempre ens queda el boca-orella.

Fred – El boca-orella? Amb un públic sord?

Sam – És clar, vist així...

Fred – Aquest paio ha signat la nostra sentència de mort, t'ho dic jo... Per a nosaltres, Avinyó s'ha acabat! I si no trobem la manera de refer-nos, també s'ha acabat la nostra carrera d'actors.

Sam – No et falta raó...

Fred – I tant! Per a aquest escriptor de pa sucat amb oli només és un articlet corrosiu en un diari regional. Per a nosaltres és la pena capital!

Sam – D'acord, però calma't una mica, entesos? Que t'agafarà un atac.

Fred – D'acord, em calmo...

Sam – Bé... I ara què en fem?

El crític intenta parlar desesperadament, malgrat la mordassa. Sam i Fred intercanvien una mirada.

Fred – Fer callar un crític ja és alguna cosa.

Sam – Tampoc no voldríem que s'ofegués.

Fred – Si li traiem la mordassa i es posa a cridar, ens descobriran.

Sam – D'altra banda, l'avantatge dels teatres és que estan ben insonoritzats.

Fred – Tens raó... Si algú que passa pel carrer sent crits, es pensarà que formen part de l'obra.

Sam – I si hem de negociar alguna cosa amb ell, l'haurem de deixar parlar.

Fred – D'acord... Escoltem què ens ha de dir...

Fred treu la mordassa a en Dany.

Dany – Esteu ben bojos! I qui sou, per començar?

Sam – Ens hem posat màscares, imbècil, et penses que t'ho direm?

Dany – Però què voleu de mi? Si és per un rescat, quedareu ben decebuts. No tinc gairebé res al compte del banc. I ningú no pagarà res perquè m'allibereu. Soc solter i no tinc fills.

Fred – No m'estranya. Vostè és un conco amargat, com tots els crítics.

Dany – O sigui que sabeu que soc crític. Doncs també heu de saber que en aquest ofici no es fan fortunes. I menys en un diari regional...

Sam – No ens interessen els seus diners.

Dany – Ah, no? Per què m'heu segrestat, doncs?

Fred – No en té ni idea?

Dany – No...

Sam – El seu ofici... Parlem-ne... O sigui que el paguen per això? Per desanimar els actors joves que comencen? Per arruïnar les companyies petites que inverteixen tots els estalvis per venir a Avinyó per primer cop?

Fred – I voldria que ens deixéssim trepitjar sense dir res...

Dany – D'acord... O sigui que va d'això... Però... formeu part d'un col·lectiu? Una mena de branca armada dels espectacles tronats del festival OFF? O actueu pel vostre compte?

Sam – Espectacles tronats del festival OFF, eh?

Fred – Quin menyspreu...

Sam – D'acord, el nostre espectacle encara necessita rodatge. Però vostè s'ha arriscat mai a crear res pel seu compte? Ha invertit mai els pocs diners que té per fer realitat un somni?

Fred – Encara té somnis, senyor Fava? O l'únic plaer que té a la vida és impedir que els altres facin realitat els seus?

Dany – No creieu que esteu caient una mica en el tòpic? El crític amargat que només troba satisfacció a menystenir els que fan alguna cosa a la vida?

Fred – Està ben segur que és un tòpic?

Dany – De vegades també poso alguns espectacles pels núvols i els recomano amb entusiasme...

Sam – Ah, sí?

Dany – La meva feina és estalviar decepcions als espectadors i recomanar-los els espectacles que valen la pena.

Sam – I és clar, la seva opinió és l'única que compta.

Dany – Només és una opinió. Ningú no està obligat a compartir-la.

Fred – Però vostè escriu al diari. Quan destrossa un espectacle, això té conseqüències concretes. I no només per a l'ego dels actors...

Dany – Un espectacle? Quin espectacle?

Sam – Tant se val.

Dany – I, per cert, on som?

Fred – Es pensa que li ho direm? De debò que ens pren per imbècils...

Dany – Des que ha començat el festival només he escrit sobre dos o tres espectacles...

Sam – I m'imagino que se'ls ha carregat tots tres.

Dany – Aquest lloc em resulta familiar...

Fred – Però si té els ulls embenats!

Dany – És aquesta olor... Una olor que fa venir basques... Una olor... de kebab!

Sam – De cap manera...

Dany – Però és clar, sou vosaltres! «Tot o res?»!

Fred – De cap manera...

Dany – Esteu ben malalts.

Sam treu la bena dels ulls a Dany. Sam i Fred es treuen les màscares.

Sam – D'acord, som nosaltres...

Dany – Però què voleu, exactament?

Sam i Fred intercanvien una mirada.

Fred – No ho sé...

Dany – No deveu pas esperar que, segrestant-me, m'obligareu a reescriure la crítica per recomanar el vostre espectacle?

Sam – Seria un bon començament...

Dany – I com penseu obligar-m'hi? Amb violència?

Fred i Sam intercanvien una mirada de dubte.

Fred – Encara no ho hem decidit...

Dany – El vostre espectacle no val res. Abans rebentar que escriure el contrari.

Sam – O sigui que estaria disposat a morir abans de retractar-se del que ha escrit?

Dany – No us crec tan bojos com per matar-me només per una mala crítica.

Fred – Ves a saber... Abans ens tractava de malalts mentals...

Sam – Si més no, el podem retenir com a ostatge durant la resta del festival, així no podrà fer mal a altres companyies...

Dany – Denunciaran la meva desaparició. La policia investigarà.

Fred – Ens ha dit que ningú no es preocupa per vostè... Es pensa que algú el trobarà a faltar?

Dany – I a més som en un escenari de teatre. Demà a primera hora hi haurà un altre espectacle. No em podeu tenir aquí.

Sam – Li cedim encantats la suite de luxe que ocupem just a sobre. Ja veurà com viuen de debò els actors durant el festival quan no són sota els focus.

Fred – Ja ho veurà... No és més gran que una cabina de sauna i encara hi fa més calor...

Sam – I això que ens costa un ull de la cara...

Fred – Mentre a vostè li paguen per escriure les seves crítiques bilioses, ben fresquet.

Sam es gira cap a Fred amb cara de dubte.

Sam – Bilioses?

Fred – Li deixem tota la nit per pensar-s'ho...

Fosc.

Escena 13

Sam i Fred són a l'escenari, escarxofats cadascun en una cadira. Dany ha desaparegut.

Sam – Em pregunto si no ens hem deixat endur una mica massa per l'emoció...

Fred – Tu creus...?

Sam – Potser valdria més alliberar-lo ara.

Fred – Sap qui som. Anirà de pet al comissariat a denunciar-nos. Acabarem el festival a la garjola.

Sam – Què proposes?

Fred – No ho sé... Eliminar-lo...?

Sam – Faré veure que no he sentit res.

Fred – Doncs què?

Sam – El podem tenir aquí uns dies més, per tenir temps de pensar-hi.

Fred – Pensar en què?

Sam – Podríem intentar convèncer-lo que canviï d'opinió.

Fred – Sobre el nostre espectacle?

Sam – Per què no?

Fred – L'has sentit? No vol baixar del burro!

Sam – S'ha de reconèixer que té les idees ben clares.

Fred – Sí... I em sorprèn, la veritat... No em pensava que un crític estigués disposat a morir per les seves idees...

Sam – En aquest cas, val més alliberar-lo... Com més triguem, pitjor ens anirà...

Fred – No ho sé...

Sam – Si li demanem perdó i li donem uns quants diners, potser acceptarà no denunciar-nos.

Fred – Diners?

Sam – Tens raó... Si no tenim ni per menjar. Per cert, començo a tenir gana.

Fred – I doncs?

Sam – Ja ens ho ha dit, viu sol. Encara no s'ha adonat ningú de la seva desaparició. Alliberem-lo ara mateix...

Fred – Si ens acusa d'haver-lo segrestat, sempre ho podem negar.

Sam – Direm que s'ho inventa.

Fred – Segrestar un crític... Quins actors serien prou imbècils per fer una cosa així?

Sam – I, al capdavall, no hi ha cap testimoni.

Tots dos giren la mirada cap al públic.

Escena 14

Entra la cap de premsa.

Max – Heu sentit la notícia?

Fred – Què?

Max – El crític de Provence Matin. Ha desaparegut!

Sam – Ha desaparegut?

Fred – Daniel Fava?

Sam – No fotis?

Max – Aquest matí no ha aparegut a la redacció ni ha lliurat l'última crítica, la de l'espectacle que va veure ahir a la nit.

Fred – Almenys la companyia deu haver respirat tranquil·la...

Sam – Potser s'ha agafat uns dies de vacances...

Max – En ple festival? I a més, l'amo d'un cafè de la rue des Teinturiers, el carrer que voreja el canal, ha trobat la llibreteta de quadrets on pren notes durant les funcions.

Fred – No fotis?

Max – Surava al canal de la Sorgue.

Sam – El Fava?

Max – La llibreta!

Fred – Potser s'ha suïcidat...

Max – La llibreta?

Fred – El Fava!

Max – Sou dels últims que l'han vist. Semblava deprimit quan va sortir del vostre espectacle?

Sam – Semblava normal... Per ser un crític...

Fred – Sempre costa distingir un crític normal d'un crític deprimit.

Max – Espero que no s'hagi suïcidat just després de veure el vostre espectacle. No seria bona publicitat.

Sam – És clar...

Max – Ara, suïcidar-se tirant-se a la Sorgue...

Fred – Sí... Fa dos metres d'ample i mig metre de fondària.

Sam – I això que el Roine és aquí mateix.

Max – O potser l'han segrestat.

Fred – No fotis?

Sam – És increïble, tot això.

Fred – A qui se li acudiria segrestar un crític?

Sam – Sí, és ben bé de bojos...

Max – La policia ho investiga. Segurament vindran a interrogar-vos.

Sam – A nosaltres? Per què a nosaltres?

Max – El vostre és l'últim espectacle que va criticar. I la crítica no era bona...

Fred – La policia faria més bé de posar a la presó els gestors de teatres que lloguen un kebab per 12.000 euros durant tres setmanes.

Sam – Es veu que n'hi ha que fins i tot lloguen capelles.

Fred – Jesús va expulsar els mercaders del temple. Avui, a Avinyó, els mercaders compren les esglésies per llogar-les a preu d'or durant el festival.

Max – Bé, disculpeu-me, però m'esperen altres companyies.

Max se'n va.

Escena 15

Un moment de desconcert.

Sam – Per què no l'hi hem dit?

Fred – Quan ha parlat de la policia, m'ha agafat el pànic.

Sam – Jo també. Em sentia com una criatura que acaben d'enxampar fent patir un gat.

Fred – Tu has maltractat mai un gat?

Sam – És una manera de parlar.

Fred – Ja l'has sentida, som a la llista de sospitosos. Ara serà més difícil negar-ho.

Sam – Doncs què en fem, del Fava?

Fred – Es veu que amb àcid, en una nit, es pot fer desaparèixer un cadàver pel desguàs d'una banyera.

Sam – Sí... Però hi ha un problema.

Fred – Quin?

Sam – No tenim banyera...

S'ho pensen.

Fred – Tenim vàter.

Silenci.

Sam – A quin dels dos se li va acudir aquesta idea de merda de venir al Festival d'Avinyó?

Fred – A tu, crec.

Sam – N'estàs segur?

Fred – No sé per què, però tenia un mal pressentiment...

Sam – El que és segur és que vas ser tu qui va tenir la idea de segrestar un crític.

Fred s'aixeca per sortir.

Sam – On vas?

Fred – Si l'hem de fer passar tot sencer pel forat del vàter, necessitarem unes quantes eines.

Sam – Aquí al costat hi ha un Monsieur Bricolage, una botiga de bricolatge i eines. Són molt simpàtics... Fins i tot ens han deixat penjar-hi un cartell...

Surten. Fosc.

Escena 16

El crític és a l'escenari, lligat a una cadira. Entren Fred i Sam.

Dany – Sabeu quants anys de presó us poden caure per segrest i detenció il·legal?

Sam – No. Quants?

Dany – No ho sé. Però segur que uns quants...

Fred – Només ha de fer el que li diem i l'alliberem.

Dany – Publicar una rectificació dient que, al capdavall, m'encanta el vostre espectacle? Mai!

Sam – Se'n fa càrrec, dels sacrificis que fan els actors per venir a Avinyó? Sobretot si no tenen cap subvenció...

Dany – Ningú no us obliga a venir a Avinyó. És més, faríeu un favor al públic quedant-vos a casa...

Fred – El mataré...

Sam – Almenys parlaran de nosaltres al diari.

Dany – Esteu bojos, però no us crec prou sonats per fer una cosa així.

Fred – Doncs ja veig la portada de Provence Matin: «Indignats per una mala crítica, uns actors segresten un periodista abans d'esquarterar-lo i fer-lo desaparèixer pel vàter, a trossets, estirant la cadena.»

Dany – Segur que això us faria famosos. A la presó!

Sam – I si no ens enxampen...?

Dany – En aquest cas, no sortireu a la portada dels diaris!

Fred – Sí, té raó.

Sam – Com resolem aquest dilema...?

Dany – Però si sou uns imbècils rematats! El vostre espectacle no val res!

Fred – Em comença a tocar molt els nassos, a tu no?

Sam – Tens raó, ens el traurem de sobre.

Fred – Vaig a buscar les eines que he comprat al Monsieur Bricolage. Hi havia una oferta de serres de vogir.

Sam – T'acompanyo. També necessitarem bosses d'escombraries grosses.

El crític els escolta, evidentment esglaiat.

Dany – Digueu-me que és una broma... No ho fareu pas...?

Fred – Torna-li a posar la mordassa.

Sam emmordassa el crític.

Fred – Al capdavall, fer callar un crític no té gaire misteri. Només cal posar-li una mordassa...

El crític emet uns sons de protesta. Surten.

Escena 17

Torna la cap de premsa i s'acosta a la vora de l'escenari, sense veure el crític lligat a una de les cadires.

Max – Fred? Sam? Tinc una bona notícia per a vosaltres, nois! *(Recorre la sala amb la mirada)* On s'han ficat aquests dos imbècils...?

Darrere seu, el crític intenta fer-se sentir a través de la mordassa.

Dany – Mmmm...

Max no el sent.

Max *(Al públic)* – Heu vist aquests dos pallassos? *(Petita improvisació a l'estil del teatre de putxinel·lis, segons les reaccions del públic)* No ho sé, l'última vegada els vaig trobar una mica estranys, oi? I vosaltres... no heu notat res d'estrany...?

Dany – Mmmm...

Max es gira i descobreix el crític.

Max – Fava? Però què hi fa, aquí?

Dany – Mmmm...

Max – Però vocalitzi, home, que no entenc res del que em diu!

Dany – Mmmm...

Max – Ah, d'acord... *(Li treu la mordassa)* El busquen pertot arreu, Fava! Es pensaven que s'havia ofegat a la Sorgue!

Dany – Aquests dos bojos m'han segrestat i em tenen retingut aquí...

Max – Un segrest? Però... per què?

Dany – Ja li ho explicaré després, hem de marxar ara mateix! Tornaran d'un moment a l'altre, han anat a buscar eines...!

Max – Eines?

Dany – Deslligui'm, li dic!

Max – D'acord, d'acord... No cal posar-se així...

Intenta deslligar-lo, però es veu que li costa.

Dany – Però què redimonis està fent?

Max – Quina mena de nus és aquest...? El paio que l'ha fet devia ser mariner, si no, no s'explica...

Dany – No té un ganivet?

Max – No, ho sento... No vaig amb un ganivet a sobre pels carrers d'Avinyó...

Dany – Sí, doncs jo, com a crític, més em valdria treure'm la llicència d'armes...

Escena 18

Tornen Sam i Fred. Es mostren visiblement incòmodes en veure que Max ha descobert el seu ostatge.

Sam – Max? No l'esperàvem tan aviat...

Max – Venia a anunciar-vos que el crític del portal teatral Libre Théâtre vindria a veure el vostre espectacle aquesta nit.

Fred – Genial...

Max – Però ara us confesso que m'ho estic repensant. Esteu bojos! Segrestar un periodista? Això no és Rússia!

Sam – Ens hem deixat portar una mica, és veritat.

Max – Una mica?

Fred – Però si ha llegit el seu article!

Max – Deslligueu-lo ara mateix. Potser encara som a temps de calmar els ànims. Si li demaneu perdó...

Fred – Demanar-li perdó? Ni parlar-ne!

Dany – No us en sortireu només amb unes disculpes, cregui'm. Ara mateix me'n vaig al comissariat a denunciar-vos. Deslligueu-me!

Sam – Ja ho veu, no el podem deixar anar.

Fred – Ho acaba de dir: anirà a explicar-ho tot a la policia.

Max – En tot cas, jo no vull que em fiquin en això.

Sam – Al capdavall, tot això és culpa seva. És un desastre com a cap de premsa!

Dany – Però si és el vostre espectacle, el que no val res!

Max – El Fava té raó. Fa anys que faig aquest ofici i és el pitjor espectacle que he vist mai! Ni el crític de Libre Théâtre no volia venir. Li he hagut de prometre un sopar... i alguna cosa més, si hi ha química.

Dany – Ah, ho veieu! La vostra cap de premsa està d'acord amb mi. No valeu res!

Max – Truco a la policia.

Max treu el mòbil. Sam es gira cap a Fred amb aire interrogatiu.

Fred – No tenim cap altra sortida...

Fosc.

Escena 19

La cap de premsa és en una cadira, lligada i emmordassada, al costat del crític, encara lligat.

Sam – Si continuem així, necessitarem més espai...

Fred – Sí, perquè també agafaria com a ostatge el paio que ens ha llogat aquest cau de rates.

Sam – I no és una manera de parlar, creu-me... Aquest matí n'he vist dues sortir de sota el llit i travessar el passadís per anar al vàter.

Fred – En aquest teatre hi ha més rates que espectadors...

Sam – I la cap de premsa?

Fred – No podíem deixar que truqués a la policia.

Sam – Sí, però ara, quin és el pla? *(Li sona el mòbil i contesta)* Sí, mama... Sí, l'estrena va anar molt bé, vam omplir la sala. I el boca-orella comença a funcionar bé... Si tot va bé, crec que fins i tot et podrem tornar els diners... Doncs mira, ja tenim una primera crítica... Al Provence Matin, sí... D'acord, te l'enviaré... D'acord... T'haig de deixar, precisament som amb la cap de premsa i un periodista... Això mateix, per a una entrevista... Gràcies... Un petó, jo també...

Es guarda el mòbil.

Fred – Haurem de prendre una decisió...

Sam – Sembla que ja no es mouen...

Fred – No s'hauran mort, oi?

Se senten roncs.

Sam – Ah, no, dormen...

Fred – Bé, sigui com sigui, haurem d'anar a repartir fullets.

Sam – Sí... Perquè no serà gràcies a ells que omplirem la sala...

Surten.

Escena 20

Dany i Max tornen en si. Max s'ha pogut treure la mordassa, però tots dos continuen lligats. Es miren.

Dany – Max? O sigui que vostè també...

Max – Ja sabia que eren una mica curts, però no fins a aquest punt...

Dany – Una mica curts? Són uns psicòpates! Han anat al Monsieur Bricolage a comprar serres per fer els nostres cadàvers a trossos!

Max – Al Monsieur Bricolage? Ah, sí... És veritat que ara hi ha ofertes...

Dany – Si no hagués trigat tant a deslligar-me abans!

Max – Ara resultarà que és culpa meva! És vostè qui els ha fet emprenyar amb aquella crítica de merda a Provence Matin.

Dany – Però si el seu espectacle no val res! Vostè mateixa ho ha dit!

Max – És la primera vegada que venen a Avinyó...

Dany – Pel bé del públic, espero que sigui l'última.

Max – D'acord, no valen res, però volen millorar. I s'ha de reconèixer que hi posen ganes...

Dany – En certa manera l'admiro, sap? Perquè defensar espectacles així no deu ser fàcil cada dia. Per què fa aquest ofici, exactament?

Max – Què vol que li digui... Els fracassats em fan una certa tendresa. D'acord, no tenen gens de talent, però almenys intenten dur fins al final allò que els apassiona.

Dany – El que estaria bé, sobretot, és que decidissin dedicar-se a una altra cosa...

Max – No sigui tan dur amb ells. Són com criatures grans, sap? Tots els actors fan aquest ofici perquè els aplaudeixin. Perquè els diguin que els estimen.

Dany – No puc pas dir que sigui un bon espectacle només per fer-los contents...

Max – No, és clar... Però hi ha paraules que fan més mal que d'altres, ho entén? Per a vostè és només una mala crítica. Per a ells, el que hi ha en joc és la seva vida...

Dany – Ara mateix és la nostra, la que hem de salvar! Perquè si d'aquí a cinc minuts encara som aquí...

Max – Té raó. Val més marxar... I a més, jo tinc altres coses a fer...

Dany – Primer ens hauríem de poder deslligar. *(Fa unes quantes contorsions per mirar d'alliberar-se)* Això sí, almenys els hem de reconèixer una cosa: saben fer nusos...

La cap de premsa mira el públic.

Max – Els ho podem demanar.

Dany – Demanar-ho...? A qui?

Max – Al públic!

Dany *(En veu baixa)* – Però i la quarta paret...? Se suposa que no podem parlar amb el públic.

Max – No sigui tan rígid, home! Som al teatre contemporani. Engeguem a dida totes les convencions. Ho podem fer tot!

Dany – Vostè creu?

Max – Vol sortir d'aquí, sí o no?

Dany – Bé, d'acord...

Max – Ei!

Dany – Algú ens podria venir a deslligar?

Max – Hi ha algun mariner a la sala?

Si algun espectador s'hi ofereix, s'improvisa breument. Si no, serà la cap de premsa qui aconseguirà deslligar-se i alliberarà l'altre ostatge.

Dany – Per fi lliure!

Max – Fins ara era agent de premsa... Ara soc agent lliure!

Dany – Molta gràcia... Hauria de fer monòlegs d'humor...

Max – Fotem el camp abans que tornin aquests dos sonats...

Dany es gira cap al públic.

Dany – Ja us havia dit que no vinguéssiu a veure aquest espectacle! Cal llegir les crítiques dels diaris, oi? Si no, després no us queixeu...

Surten.

Escena 21

Tornen Sam i Fred. Fred té Provence Matin a la mà i hi fa una ullada.

Sam – Una altra crítica elogiosa del nostre espectacle a la premsa?

Fred – Parlen de la desaparició del Fava...

Sam – I què?

Fred – Es confirma la hipòtesi del segrest.

Sam – D'acord...

Fred *(Llegint)* – «Uns assistents al festival haurien vist dos homes amb màscares de teatre obligant el famós crític a entrar en una furgoneta.»

Sam – Sembla que cada cop ens tenen més acorralats...

Fred – No...

Sam – Què més?

Fred *(Llegint)* – «Els segrestadors demanarien un rescat de 10.000 euros...»

Sam – És una broma?

Fred – Alguna companyia sense un duro deu haver trobat aquesta manera de cobrir les despeses.

Sam – És increïble... No ens coneix ningú, però ja hi ha actors que es volen fer passar per nosaltres.

Fred – 10.000 euros... O potser és ta mare, que vol recuperar els diners que ens va deixar.

Sam s'adona que el crític i la cap de premsa han desaparegut.

Sam – Has portat els ostatges a l'habitació de dalt abans de marxar?

Fred – No...

Sam – O sigui que s'han escapat...

Fred – I això que havia fet un nus mariner...

Sam – Com els que ens van ensenyar a fer al curs de vela de l'estiu passat a la Bretanya...

Fred – No sé qui els deu haver deslligat.

Sam – No, jo tampoc...

Miren el públic amb recel.

Fred – Ja deuen ser al comissariat presentant la denúncia.

Sam – Segrest amb detenció il·legal...

Fred – Aquesta nit dormirem a la presó...

Sam – Sí... Però ara hem de sortir a escena. Almenys acabem amb el cap ben alt!

Surten.

Fosc.

Escena 22

Entren Sam i Fred, molt exaltats.

Fred – Ho hem fet encara més bé que l'última vegada, no?

Sam – Sí... Crec que fins i tot n'he sentit un o dos aplaudir al final.

Fred – I n'hi ha un que s'ha aixecat, ho has vist?

Sam – Potser era per marxar més de pressa, però bé...

Fred – Com que només hi havia tres espectadors a la sala, si dos aplaudeixen i un s'aixeca, és gairebé una ovació dempeus...

Se'ls enfosqueix el semblant.

Fred – La poli encara no és aquí.

Sam – No deu trigar gaire.

Fred – Haurem de fer un comunicat de premsa per anunciar que suspenem les funcions abans d'hora...

Sam – Per respecte al nostre públic...

Fred – Seria una llàstima que els espectadors vinguessin a fer cua per no res davant del teatre.

Un moment de desànim.

Sam – Hem de mirar el costat bo... Almenys no haurem de repartir més fullets a 45 graus a l'ombra.

Fred – A l'ombra... És on passarem la resta de l'estiu, a la garjola.

Sam – Una cel·la no pot ser pitjor que el nostre armari d'escombres, allà dalt, sota teulada.

Fred – Creus que a la presó hi ha aire condicionat?

Sam – Deu ser un extra, com a l'hospital.

Fred – En tot cas, per a nosaltres Avinyó s'ha acabat...

Sam mira el mòbil.

Sam – Llàstima... Et farà riure, però contra tot pronòstic tenim unes quantes reserves per a demà.

Fred – Al capdavall, mentre no ens vingui a buscar la policia, podem continuar actuant... The show must go on...

Sam – Que la poli es presenti en plena funció a emmanillar-nos, la veritat és que faria molt d'efecte. Per acabar la carrera amb un bon cop de teatre.

Fred – Sento algú, deuen ser ells...

Sam – No fan gaire soroll.

Fred – Deu ser el GIGN, el grup d'intervenció de la gendarmeria francesa.

Sam – Ah, no, és la Max...

Fred – Encara m'hauria estimat més que fos el GIGN...

Escena 23

Entra la cap de premsa amb un diari a la mà.

Max – Hola, nois. Què, tot rutlla?

Sam – Ens ve a dir adeu abans que se'ns endugui la poli?

Fred – O potser ve a cobrar el xec...

Sam – Ja li dic ara que amb la recaptació d'avui no la pagarem.

Fred – Porti'ns taronges a la presó, així variarem una mica de tanta síndria.

Max – Heu llegit el diari?

Sam – No, per què? Hem passat de la secció de cultura a la de successos?

Max – Daniel Fava ha publicat una rectificació de la seva crítica del vostre espectacle.

Fred – Per enfonsar-nos encara més, suposo...

Max *(Llegint)* – «Ho confirmo: aquest espectacle no és dolent, és pèssim. Però també hi ha fracassos que freguen el surrealisme, i quan s'arriba a un nivell tan sideral de mediocritat, gairebé es pot parlar d'una obra mestra del gènere.»

Sam – Una obra mestra? Això és bo, no?

Max *(Llegint)* – «Aquest espectacle lamentable ens recorda aquelles pel·lícules fantàstiques de sèrie Z que s'han convertit en clàssics de culte i que mirem d'amagat amb un plaer culpable. No pas per la qualitat del guió ni de la direcció, sinó per l'esperit de llibertat tan refrescant que desprenen aquests nyaps monumentals.»

Fred – Hi ha una referència cinematogràfica, si més no...

Max *(Llegint)* – «Al capdavall, per què el teatre hauria d'estar reservat als qui tenen talent? Com tants altres, els dos actors que han escrit i interpreten aquest espectacle lamentable hi han posat totes les esperances i hi han invertit tots els estalvis per fer realitat el seu somni: actuar al Festival d'Avinyó. I han demostrat que estaven disposats a tot, però a tot de debò, per aconseguir-ho. Donem-los, doncs, una oportunitat de millorar. Estic segur que amb una mica d'imaginació encara ho poden fer pitjor...»

Sam – No sé ben bé com interpretar-ho...

Fred – Al final ens encoratja, no?

Sam torna a mirar el mòbil.

Sam – En tot cas, les reserves tornen a pujar. És increïble! Gairebé tenim la sala plena per a demà...

Max – Ja us ho havia dit! Un article de Daniel Fava a Provence Matin pot llançar una carrera...

Fred – I no ens ha denunciat?

Max – Creieu-me, m'hi he hagut de posar en cos i ànima perquè hi renunciés... Però bé... Crec que aquesta aventura li ha ensenyat alguna cosa...

Sam – O sigui que podrem acabar el festival?

Max – I tinc una altra bona notícia, nois: el programador del casal rural catòlic de Saint-Léonard-des-Bois hi està interessat...

Fred – Ens compra l'espectacle?

Sam – Per quant?

Max – Ah, no, no us el compra... Però tindreu menjar i allotjament.

Fred – Allotjament...?

Max – En un graner al costat de la sala de festes.

Sam – Al capdavall, Molière va començar així...

Fred – És un començament, no?

Max – I doncs? Tot o res?

Sam – Encara ens ho estem pensant...

Fred – En tot cas, ja tenim una idea per al festival OFF de l'any que ve.

Max – Ah, sí?

Sam – Ens la va donar vostè mateixa. Se'n recorda? Les peripècies d'una petita companyia que ve a Avinyó per primera vegada amb un espectacle de merda.

Max – Ah, sí...

Fred – Es dirà «Hi ha algun crític a la sala?».

Sam mostra el cartell de l'espectacle. Entra Dany.

Dany – Senyores i senyors, heu vingut a veure aquesta comèdia tot i que us havia desaconsellat vivament venir a veure-la. Ara no s'hi val queixar-se... Si amb tot us ha agradat, no dubteu a recomanar-la. Si no us ha agradat, penseu-vos-ho dues vegades abans d'escriure una mala crítica en una d'aquestes plataformes de venda d'entrades per internet. Ja heu vist de què són capaços, aquesta gent...

Amb una música inquietant de thriller, Fred i Sam mostren el material que han comprat al Monsieur Bricolage: corda, serra, bidó d'àcid...

Fosc.

Fi.

L’autor

Nascut el 1955 a Auvers-sur-Oise, Jean-Pierre Martinez va pujar per primera vegada als escenaris com a bateria de diversos grups de rock, abans de convertir-se en semiòleg publicitari. Posteriorment, va treballar com a guionista de televisió i va tornar als escenaris com a dramaturg. Ha escrit un centenar de guions per a la petita pantalla i més de cent comèdies teatrals, algunes de les quals ja s’han convertit en clàssics (*Divendres 13* o *Strip Poker*). Actualment, és un dels autors contemporanis més representats a França i als països francòfons. D’altra banda, diverses de les seves obres, traduïdes al castellà i a l’anglès, es representen regularment als Estats Units i a l’Amèrica Llatina.

Per als aficionats i els professionals que busquen un text per portar a escena, Jean-Pierre Martinez ha optat per oferir les seves obres en descàrrega gratuïta des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/
https://comediatheque.net/

Tanmateix, el pagament dels drets de representació, que constitueixen una remuneració justa pel treball de l’autor, és una obligació legal. Tant si es tracta d’una companyia amateur com professional, cal sol·licitar autorització per representar l’obra i abonar els drets corresponents a la producció.

Jean-Pierre Martinez està representat per la Societat d’Autors i Compositors Dramàtics (SACD).

Per posar-vos en contacte amb Jean-Pierre Martinez i sol·licitar autorització per representar alguna de les seves obres, utilitzeu el formulari de contacte disponible als seus llocs web.

Després d’haver iniciat la seva trajectòria com a bateria, Jean-Pierre Martinez ha tornat recentment a la música, creant cançons originals inspirades en els seus poemes i les seves obres teatrals.

Amb Jean-Pierre Martinez Music, dona continuïtat a aquest univers en forma de cançons originals: relats breus, humorístics o melancòlics, en què la cançó es converteix de vegades en una petita escena teatral.

https://jeanpierremartinezmusic.com/

Totes les obres de Jean-Pierre Martinez es poden descarregar gratuïtament des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/

https://comediatheque.net/

Aquest text està protegit per les lleis relatives als drets de propietat intel·lectual. Qualsevol infracció dels drets d'autor és punible amb una multa de fins a 300.000 euros i una pena de fins a tres anys de presó.

Avinyó – novembre de 2026

ISBN 978-2-38602-546-4

© La Comédiathèque

Obra de descàrrega gratuïta.